

Midnattssolsymposiet

15. – 16. juni 2017

Clarion Hotel The Edge, Tromsø

TEMA: **Diagnostikk**

- Klinikk og radiologi for allmennpraktikeren

Påmelding: www.tannlegeforeningen.no

Påmeldingsfrist: 2. april 2017

Kurset teller 12 timer i NTFs etterutdanningssystem

Velkommen til Tromsø
Den norske tannlegeforenings

Midnattssolsymposium

15. – 16. juni 2017

Diagnostikk

Forsommerens store faglige og sosiale begivenhet har igjen Tromsø som arrangementssted. Det er 3. gang vi inviterer til Midnattssolsymposiet med et bredt fagprogram hvor hovedtema er det samme som fjorårets Holmenkollsymposium, diagnostikk – klinikk og radiologi for den allmennpraktiserende tannlege. Når dere finleser programmet vil en se at det er gjort flere endringer og nye foredragsholdere blir presentert. Det er naturlig at flere fra UiT har blitt involvert, men fortsatt er det faglige hovedfokus på diagnostikk knyttet til klinikken. Presentasjonsformen med vinkling fra ulike faglige ståsteder får frem ulike problemstillinger knyttet til kasuistikker, dette er den kliniske virkelighet vi møter hver dag.

Det er viktig med en sosial ramme rundt et slikt arrangement og den nordnorske kultur og ikke minst humor får en bred plass. Åpningsforedraget med bilder og film vil på en spennende måte presentere en mangfoldig landsdel og sette oss i den rette stemningen. Om kvelden under festaftenen vil en av de mest profilerte

nord-norske humorister underholde oss. Kristian Figenschow er ansatt ved Hålogaland teater og er godt kjent fra media gjennom en årrekke og det tette samarbeidet med Oluf. Vi garanterer en sterk humoristisk opplevelse!

Det er også viktig med gode lokaliteter og The Edge har alle de fasiliteter som vi kan kreve. Flotte lokaler og rom, hyggelig betjening, kjempegod mat og fine arealer til en liten utstilling som ligger strategisk plassert i forhold til foredragene.

Vi kan ikke garantere midnattssol under hele arrangementet, men hvis du vil øke sjansen kan du være hele helgen og kanskje delta i det mest populære mosjonsløpet i Nord-Norge, Midnight Sun Maraton, i den lyse sommernatten med mange forskjellige distanser. Og hvorfor ikke arrangere en kullfest knyttet til dette arrangementet?

Da møtes tidligere og nye kursdeltakere i Tromsø i juni!

Festaften torsdag 15. juni

Nordlendinger er som tannleger; Får folk til å gape
Men nordlendinger – til forskjell fra tannleger –
bygger broer for at verken skal gå over

Kristian Figenschow

Skuespiller ved Hålogaland teater i Tromsø

3 retters middag med aperitiff og underholdning

Clarion hotel The Edge kl. 20:00

Kr 870,- inklusiv vinpakke

Foredragsholdere

Audun Rikardsen

Professor i biologi,
naturfotograf, UiT

**Anna-Karin
Abrahamsson**

Tannlege, PhD
stipendiat, UiO

**Linda Z.
Arvidsson**

Førsteamanuensis,
UiO

**Hans Thomas
Brox**

Spesialist i oral
kirurgi og oral
medisin, TkNN
Tromsø

Paula Frid

Spesialist i oral
kirurgi og oral
medisin, TkNN
Tromsø

**Kristina
Hellén-Halme**

Docent, Malmø

Caroline Hol

Spesialist i kjeve- og
ansiktsradiologi, UiO

**Odd Carsten
Koldsland**

Førsteamanuensis,
UiO

**Tore A.
Larheim**

Professor, UiO

**Torgils
Lægred**

Seksjons-
overtannlege,
UiB

**Thomas H.
Myrhaug**

Spesialist i
endodonti, UiO

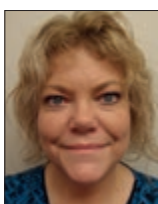
**Margareth
Kristensen
Ottersen**

Spesialist i kjeve-
og ansiktsradiologi,
UiO

**Elin Hadler-
Olsen**

Førsteamanuensis,
UiT

**Eva-Britta
Thode Hansen**

Tannlege, dr. odont,
Harstad

Siren Skaale

Seksjons-
overtannlege, UiB

Ulf Riis

Spesialist i kjeve-
og ansiktsradiologi,
UiO

**Hans Jacob
Rønold**

Førsteamanuensis,
UiO

**Tord
Walderhaug**

Strålevernshjef,
Institutt for
energiteknikk,
Halden

**Kristine
Wikan**

Rådgiver, Statens
Strålevern, Bærum

**Stuart C.
White**

Professor Emeritus,
UCLA, USA

Midnattssolsymposiet 2017

Torsdag 15. juni

09:30 Registrering

10:00 Velkommen og innledning

Fagsjef i NTF, Øyvind Asmyhr
NTFs president, Camilla Hansen Steinum
Leder av NTFs fagnemnd, Berit Øra
Moderatorer: Anne Møystad og Bamse Mork-Knutsen

Sekvens I: Generell del kl 10:25–12:00

10:25 «Tromsø – gaten til Polhavet»

Foredraget vil ta deg med på en reise langs Tromsøs og Nord-Norges vakre og barske kyst, med skifter i landskap, sesonger, vær og dyreliv både over og under vann. Her får du i bilde og film oppleve en helt spesiell nærkontakt med den lokale naturen og høre noen av foredragsholderen sine historier om spesielle nærmøter med arktiske dyr.

Audun Rikardsen

10:55 Hvor farlig er røntgenstråling?

Bruken av røntgenstråling og radioaktive stoffer de siste hundre årene beskrives og det gjøres rede for de helsemessige konsekvensene ved denne bruken. Videre omhandles grunnlaget for kunnskapen vi i dag har om sammenhengen mellom stråling og kreft. Til slutt diskuteres konsekvenser ved svært små stråledoser, for eksempel de en pasient vil få ved tannrøntgen, og det argumenteres for at det ikke er entydig gitt at doser i denne størrelsesorden vil kunne gi en økt risiko for kreft eller andre skader.

Tord Walderhaug

11:25 The Diagnostic Process /Looking at Radiographs

Every dentist is their own radiologist. This presentation will center on radiographic interpretation with the primary goal being methods to optimize detection of intraosseous disease. It will describe an analytic strategy that focuses on detecting disease, radiographic features and their diagnostic significance for disease classification, and how to determine when consultation with colleagues is appropriate.

Stuart C. White

12:00 Lunsj

Sekvens II: Kvalitetssikring kl 13:00–15:20

13:00 Tilsyn hos tannklinikker

Statens strålevern har i de senere år hatt flere tilsyn ved tannklinikker, både stedlige tilsyn og nettbaserte. På tilsynene har vi kontrollert om klinikkene etterlever kravene i strålevernlovgivningen, for eksempel krav om melding av røntgenapparater, kontroll/service av apparater og optimalisering av røntgenundersøkelser. I dette foredraget presenteres vanlige funn fra tilsynene og hvilke krav og anbefalinger vi har til tannklinikker.

Kristine Wikan

13:20 Ingen tar dårlige røntgenbilder, ändå blir det ikke bra!

Att ta en røntgenbild hos tandlækaren är lätt, bara tryck på knappen och bilden är klar. Tänk om det hade varit så enkelt. Digital røntgenteknik är en utmaning när det gäller tekniken. Olika tekniska parameterar måste kontrolleras och varje del i den digitala kedjan fungera så optimalt om möjligt. Røntgenapparaten ska kontrolleras, de ulike bildmottagarna, sensorer og bildplattor, båda ska kvalitetssikras men på ulike sätt. Och till sist, så ska datorprogram og monitorer fungera og vara anpassade till visning av svart og vita bilder.

Visst var det lättare förr!

Kristina Hellén-Halme

13:50 Imaging Options

This presentation will focus on the strengths, limitations and indications for intraoral, panoramic and CBCT imaging, a review of selection criteria for dental imaging (when to make images and what), and the radiographic/clinical indications for obtaining CBCT imaging.

Stuart C. White

14:20 Kaffepause

14:50 Oppsummering og spørsmål

Sekvens III: Diagnostisk samarbeid, Radiolog/Kliniker kl 1520-1610

15:20 TMD – Hva med røntgen?

I dette foredrag vil vi presentere ulike TMD-diagnoser med kasuistikker og fokus på både klinikk og radiologi. Helsedirektoratets "Nasjonale faglige retningslinje for utredning og behandling av Temporomandibulær dysfunksjon (TMD)" vil ligge til grunn for foredraget.

Anna Karin Abrahamsson

Paula Frid

**15:50 Normalanatomi eller patologi ?
–diagnostikk på panoramarøntgen**

Panoramarøntgenapparatet (OPG) er vanlig å finne og mye brukt røntgenundersøkelse på tannlegekontorer rundt om i landet. Undersøkelsen stiller store krav til operatøren, da projeksjon og rotasjon gir en avbildning som skiller seg fra planrøntgen. Tolkning av panoramarøntgenundersøkelse krever gode anatomikunnskaper samtidig som man også må kjenne til de normalanatomiske variantene i kjeve og tilgrensende strukturer for å kunne påvise patologi.

Seansen er bygget opp rundt ulike panoramarøntgen undersøkelser med og uten patologi, hvor deltakerne interaktivt bidrar ved bruk av "stemmeknapper"

Ulf Riis

16:10 Oppsummering og spørsmål

20:00 Middag

Fredag 16. juni

Sekvens IV: Diagnostisk samarbeid, Radiolog/Kliniker kl 09:00–14:45

09:00 Marginal periodontitt – hvordan få mest mulig ut av undersøkelsen?

Røntgenundersøkelse og klinisk undersøkelse er viktige deler ved diagnostikk og behandlingsoppfølging av marginal periodontitt. Hvordan bruker vi best de muligheter vi har ?

Odd Carsten Koldsland
Linda Z. Arvidsson

09:30 Kirurgi uten kirurg – spesialistens tips til allmennpraktikeren

Utenom de største byene i Norge er det ikke en selvfølge å ha tilgang til spesialister rett rundt hjørnet. Denne sesjonen tar opp klinisk relevante spørsmål rundt visdomstannsproblematikk og bløtvevsbiopsier. Målet er at vi skal bli sikrere på kirurgi. Gjennom kliniske kasus skal vi få tips av kirurgen slik at vi kan bli bedre på å:

- vurdere hvilke visdomstenner vi kan fjerne selv og hvilke vi bør henvise.
- vurdere beliggenheten av underkjevens visdomstenner.
- vurdere patologi rundt visdomstenner.
- håndtere vanlige komplikasjoner etter fjerning av visdomstenner.

Et relativt vanlig klinisk oralmedisinsk funn er (oral) lichen planus, med en prevalens på 1,5–2,5% i europeisk populasjon. Fra kirurgen får vi svar på blant annet:

- hvordan vi vurderer indikasjoner og kontraindikasjoner for bløtvevsbiopsier.
- hvilke bløtvevsbiopsier vi selv kan ta.
- hvordan vi tar en bløtvevsbiopsi.
- hva som er viktig i kommunikasjonen med patologen.

Hans Thomas Brox
Eva- Britta Thode Hansen
Elin Hadler-Olsen

10:00 Hvordan stille riktig diagnose ved endodontiske problemstillinger?

Endodontisk diagnostikk kan være enkelt, andre ganger så vanskelig at en står i reell fare for å gi feil behandling. Presentasjonen vil ta for seg hvordan man benytter kliniske og radiologiske metoder ved ulike endodontiske problemstillinger, for å stille mest mulig presise og riktige diagnoser. Diagnostikk av ansiktsbihuler vil også bli berørt. Problemstillingene illustreres ved kliniske eksempler.

Thomas Myrhaug
Caroline Hol

10:30 Kaffepause og utsjekking

11:15 Oppsummering og spørsmål

11:45 Radiologi og protetikk i allmennpraksis – er intraorale- og panoramarøntgenbilder tilstrekkelig?

Røntgenundersøkelse er en viktig del av planleggingen for oral protetikk.

Allmenntannlegen vil gjennom sin jevnlig kontakt med pasienten ofte måtte ta stilling til ulike typer av oral-protetiske løsninger.

Hva blir mest hensiktsmessig for pasienten med tanke på estetikk og tyggefunksjon, basert på resttannsett og kjevekamsforhold? Det er også et økende behov for protetikk som ledd i oral rehabilitering hos tannløse pasienter og etter traume. Foredragsholderne ønsker å belyse, ved hjelp av kasus, viktigheten av at også god radiologisk forståelse er viktig for behandlingsplanlegging av pasienter med ulike typer tann- og kjeveforhold.

Hans Jacob Rønold
Ulf Riis

12:15 Lunsj

13:15 «Karies, tja-kanskje?»

Foredraget vil ta opp kliniske kariologiske problemstillinger der røntgenbildene ikke alltid gir klare, entydige svar. Er vi avhengige av andre diagnostiske hjelpemidler? Foredragsholderne vil diskutere hvordan vi best mulig kan kombinere klinisk undersøkelse og røntgen for å få stilt riktig diagnose, og i tillegg gjennomgå andre tilgjengelige hjelpemidler/teknikker som kan være aktuelt i denne sammenheng. Temaet vil bli belyst med mange kliniske kasus fra den odontologiske hverdag.

Torgils Læg Reid
Siren Skaale

13:45 «Røntgenfunn» – hvilke diagnoser kan du stille?

Deltakerne vil bli «eksponert» for en rekke røntgenbilder og skal foreslå en diagnose basert på funn de kan påvise. Det blir en spennende diagnostisk/differensialdiagnostisk reise og i tillegg en reise gjennom radiologiske undersøkelsesmetodikker. Dette blir en morsom og lærerik quiz!

Tore A. Larheim
Margareth Kristensen Ottersen

14:15 Radiation Protection and Image Gently

This presentation will focus on methods to reduce exposure to both the patient and operator in a dental practice. Because children are more sensitive than adults to radiation special emphasis will be placed on reducing their exposure. The Image Gently Campaign, an organized program to minimize medical and dental exposure to children, will be described.

Stuart C. White

14:45 Oppsummering og spørsmål

15:15 Avslutning

Arrangementskomiteen ønsker deg hjertelig velkommen!

Anne Møystad
Moderator,
professor UiO

Bjørn Bamse-Mork Knutsen
Moderator,
universitetslektor, UiO

Berit Øra
Leder NTFs
fagnemnd

Øyvind Asmyhr
Fagsjef NTF

Generell informasjon

Målgruppe
Tannleger

Antall deltakere
Maks 400

Tid
Torsdag 15. juni kl. 10:00–16:30
Fredag 16. juni kl. 09:00– 15:15

Sted
Clarion Hotel The Edge, Kaigata 6, Tromsø

Antall timer i NTFs etterutdanningssystem
12 timer

Påmelding
www.tannlegeforeningen.no

Påmeldingsfrist 2. april 2017
Påmelding før fristen er reservert NTFs medlemmer.
Etter denne dato åpnes det for andre.

Kursavgift
Kr 6 800 inklusiv lunsj begge dager, før frist
Kr 7 300 inklusiv lunsj begge dager, etter frist
Tannleger som ikke er medlemmer av NTF, betaler dobbel kursavgift

Middag
Middag torsdag kveld bookes ved påmelding som en opsjon, og er ikke med i kursavgiften. Kursavgift og middag betales med kort gjennom NTFs påmeldingssystem.
Pris for middag inklusiv vinpakke kr. 870,-

Overnatting
Det er reservert en del rom på hotellet i perioden onsdag – søndag.

Opphold i standard enkeltrom kr 1 495 per rom per døgn
Opphold i dobbeltrom kr 1 695 per rom per døgn

Hotellreservasjonen gjøres skriftlig kine.konst@choice.no
merk bestillingen med ref. 7753, innen 2. april.
Overnatting betales med kort direkte til hotellet ved avreise.

Den norske
tannlegeforening

Medlemstilbud

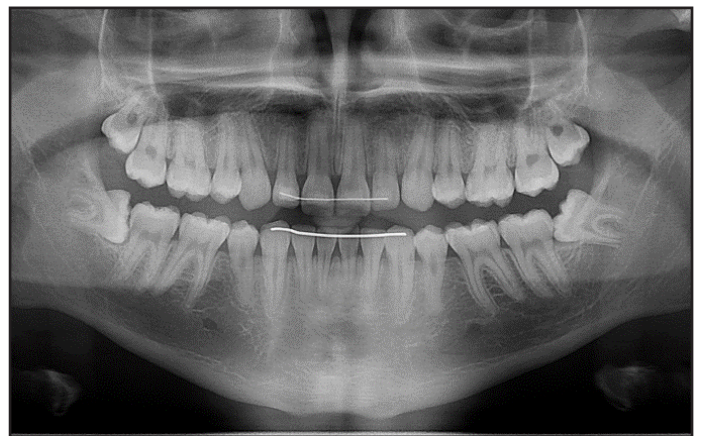
Book en jurist på Midnattssolsymposiet!

Benytt muligheten til å reservere tid med en av NTFs advokater under NTFs Midnattssolsymposium, og få veiledning innen f.eks lønn- og arbeidsvilkår, kontrakter, arbeidskonflikter eller spørsmål om oppsigelser, ferie eller permisjon.

Avtale kan bookes i tidsrommet
torsdag 15. juni kl. 12:00 til fredag 16. juni kl. 14:00, og møtetidspunkt avtales i forbindelse med timebestilling.

Timebestilling gjøres ved å sende epost til jus@tannlegeforeningen.no, med navn, medlemsnummer, hva saken gjelder (+ evt skriftlig dokumentasjon) innen fredag 9. juni.

Utstillere:

dental sør
OPPLEV 1.KLASSE

Nobel
Biocare®

SENSODYNE®

straumann
simply doing more

odin
KAPITAL

ARTINORWAY

TECHNOMEDICS NORGE A.S
DENTAL & KIRURGI

Danske Bank

LIC
SCADENTA